

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 37. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992360197072.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Hvad her er fremstillet er ikke som i *La nouvelle Héloïse* Dydens og den deistiske Religiositets Overvinden af Naturdrift og Lidenskab, men Lidenskabens skæbnebestemte Udviklingsgang. Med Nødvendighed gaar i denne Hjertets Tragedie den regel-trodsende Natur og den regelløse Lidenskab til Grunde. Bogens Slutning er iøvrigt ikke opfundet af Goethe; til den er et Haand-skrift, der fremstiller den unge Jerusalems Endeligt, benyttet (det findes i Kestners Bog om Goethe og Lotte). I de sidste Linjer er kun et enkelt Ord forandret som vulgært. I Haandskriftet staar «Barbiervesellen trugen ihn.» Bogen ender saaledes: «Hand-werker trugen ihn, kein Geistlicher hat ihn begleitet.» I sin skærende Korthed udtrykker denne Sætning, at et Liv er endt, der i Strid med sig selv og med Samfundet, dødeligt saaret i sine Sympatier, er bukket under. Haandværkere bar ham; thi det borgerlige Samfund holdt sig farisæisk tilbage; ingen Præst ledsagede ham; thi han var Selvmorder og havde trodset Religionens Bud; men han elskede Menigmand og omgikkes de Udannede, derfor fulgte de ham til Graven.